

Geboren in... 1932

Interview met A.J.M. (Anton) Houdijk, oud-voorzitter van die Goude

Henny van Dolder-de Wit

'Antonshoeve'

Op 10 januari 1932, in hetzelfde jaar als waarin de oprichting van de Oudheidkundige Kring die Goude plaatsvond, werd bij een veehoudersbedrijf aan de Tweede Moordrechtse Tiendeweg een zoon geboren, Anton Houdijk. De boerderij waar hij is geboren wordt nu bewoond door zijn broer; ze staat nog op oorspronkelijke plaats en draagt zijn naam: 'Antonshoeve'. Het was nog in de nevelen van de toekomst verborgen dat hij eens voorzitter zou zijn van genoemde vereniging.

Omdat de weg naar de lagere school in Moordrecht lang was, ging Anton eerst negen maanden naar kostschool. Daarna wandelde hij iedere dag naar Moordrecht. Als de weersomstandigheden té bar waren kreeg hij een lift van de chauffeur van een van de passerende busdiensten van Van Gog of Buitelaar, die hem gratis mee liet rijden. Vanaf de vierde klas bezocht hij de Gerardus Majellaskool aan de Lethmaetstraat. Op de Petrus Canisius-Mulo aan de Nieuwehaven waren de lesuren in de hongerwinter 1944-1945 zeer beperkt. Na één jaar Mulo slaagde Anton voor het toelatingsexamen van de Rijks HBS aan de Burgemeester Martenssingel en verbleef tijdens de middagpauze bij... dr. mr. Jan Smit, die naast de school woonde. Smit was na de oprichting van die Goude de eerste voorzitter. Wie nu denkt dat de oud-leraar over 'zijn' vereniging sprak met de jonge scholier heeft het mis. Hij was geobsedeerd door de geschiedenis van het Vreemdelingenlegioen, waarover hij talrijke boeken bezat. Vanwege een toenemende doofheid had Smit noodgedwongen het leraarschap ingeruild voor de advocatenpraktijk.

Na het verlaten van de HBS wenkte voor Anton de militaire dienst bij de Koninklijke Veldartillerie, achtereenvolgens in Bergen op Zoom, Assen en Breda. De kazerne in

1994: tijdens een bezoek aan Solingen door 45 leden van Die Goude overhandigt A. Houdijk een Goudse pijp aan Oberbürgermeister Gerd Kaimer.

1932

Eén van de oudste en beroemdste zinnen in het Nederlands

In Oxford werd in een handschrift het zinnetje 'hebban olla uogala nestas hagunnan hinase hic enda thu uuat unbidat ghe nu' aangetroffen, oftewel: 'Alle vogels zijn met hun nesten begonnen, behalve ik en jij. Waar wacht gij nog op'. In de *Geschiedenis van de letterkunde der Nederlanden* (deel I, 1939-40) merkt de schrijver Van Mierlo nogal lyrisch op dat het zou kunnen gaan om 'de eerste poging van een minnedicht van een in Engeland uitgeweken, Westvlaamsen student, die over zijn boeken gebogen in de blijde mei, als alle vogelen hebben een ei, aan de geliefde denkt van zijn hart'. Ten slotte verzucht de literatuurhistoricus: 'Was er ons zo maar wat meer bewaard!'

Er is inderdaad niet veel tekst in het Oud-Nederlands overgeleverd. Dit zinnetje uit 1100, dat waarschijnlijk de vrucht is van het uitproberen van een nieuw gesneden pen, is het vroegste *literaire* tekstje. Het is niet het oudste Oud-Nederlands, maar eerdere teksten waren juridisch of religieus van aard. Een zin uit de *Lex Salica*, de Salische wet, opgeschreven in de achtste eeuw, is de vroegst bekende zin: 'maltho thi afrio lito'; 'Ik zeg je: ik maak je vrij, halfvrije'. Toegegeven, dat klinkt een stuk minder romantisch dan 'hebban olla uogala nestas'.

laatstgenoemde plaats moest in de winter van 1953 ijlings worden verlaten en diende tijdelijk als onderkomen voor Amerikaanse soldaten die na de watersnood de helpende hand boden. Vanuit de kazerne in Woensdrecht ging hij met vele andere militairen iedere dag naar Rilland Bath voor het vullen van zandzakken om de dijken te herstellen.

Na zijn diensttijd studeerde Anton aan de Hogere Technische School in Rotterdam wegen- en waterbouwkunde. Na het behalen van het diploma werkte hij bij de NV H.J. Nederhorst, tientallen jaren een toonaangevend aannemersbedrijf in Gouda.

Maar ook de politiek wenkte. Vanaf 1962 maakte Houdijk deel uit van de Goudse gemeenteraad voor de KVP. Van 1974 tot 1980 was hij wethouder, vanaf 1972 bestuurslid van die Goude.

Guldenbrug

Dr. J.G.W.F. Bik, na Smit de volgende voorzitter van die Goude, was immer strijdbaar als het ging om behoud van Gouda's stadsschoon. Omstreeks 1971 was hij uitermate verbolgen over plannen om tussen de Keizerstraat en de Lage Gouwe een brug aan te leggen van geprefabriceerd beton, te bouwen door Nederhorst. Die firma zou in 1972 haar 100-jarig bestaan vieren en wilde de brug cadeau doen aan de gemeente Gouda. De toenmalige directeur van de firma, A.F. van Weele, ontbood Houdijk op zijn kantoor, kennelijk aangeslagen door een niet mis te verstaan telefoontje van Bik. Hij vroeg of Houdijk een oplossing wist en die suggereerde een andere plaats: tussen de Veerstraat en de Vlamingstraat over de Turfsingel, waar het nog steeds tobben was met

het pontje. En zo kwam op die plaats de Guldenbrug, deels door het felle protest van de oude en de tussenkomst van de latere voorzitter van die Goude. Voor honderd losse centen verkreeg burgemeester P. van Dijke in 1972 voor de jubilerende stad Gouda als geschenk: de Guldenbrug.

Het wethouderschap van Houdijk viel in een periode die zich kenmerkte door de vlotte restauratie van grote monumenten: de Sint-Janskerk, de Gasthuiskapel en het Weeshuis om er enkele te noemen. Subsidies van het Rijk waren ruim voldoende om zulke grote projecten aan te pakken. Het waren goede tijden. De Sint-Jozefkerk aan de Hoge Gouwe dreigde begin jaren zeventig onder de slopershamer te vallen. Projectontwikkelaars hadden het terrein mét de directe omgeving bestemd voor een groot winkelgebied. De verontwaardiging, ook van de bevolking, was groot. Vooral de *Goudsche Courant* besteedde veel aandacht aan deze kwestie. Houdijk werd lid van de Commissie tot

Ineke en Anton Houdijk

Instandhouding van de Jozefkerk. Burgemeester Chr. van Hofwegen behoorde tot de felste tegenstanders van de sloop. Het duurde tot 1977, maar het gebouw bleef wél gespaard: staatssecretaris Jan Schaefer bracht uit Den Haag vijf ton mee, het bedrag dat voor de kerk werd gevraagd. De gemeente verkocht het gebouw voor het symbolische bedrag van één gulden aan Johan Maasbach Wereldzending, met de verplichting de kerk te restaureren. Dat werd zorgvuldig gedaan, zelfs de kruiswegstaties, die al verkocht waren, werden door Maasbach teruggehaald en weer op hun oorspronkelijke plaats gebracht.

In 1980 werd Houdijk benoemd tot burgemeester van Zoeterwoude; dit ambt vervulde hij tot 1997. In 1983 verhuisde hij naar die plaats.

In 1984 nam hij de voorzittershamer van die Goude over van Bik. Wat betreft deze periode zegt Houdijk dat hij te maken had met een geweldig bestuur, dat grote inzet op velerlei gebied toonde. Een van de hoogtepunten vond hij het 60-jarig bestaan in 1992, dat werd gevierd in een stampvolle splinternieuwe Schouwburg. Ter gelegenheid van dit jubileum werd een nieuwe bundel uitgegeven, nummer 22 in de reeds indrukwekkende serie boeken over de Goudse geschiedenis.

Andere feiten die hij zich van zijn voorzitterschap herinnert zijn: het knusse winkeltje aan de Dubbele Buurt 4 (DB4), op zaterdagen een ontmoetingspunt voor bestuur en leden en de succesvolle excursies met de eerste buitenlandse reis naar Marokko in 1986. De *Tidinge* werd in een nieuw jasje gestoken en er was nauw contact met zusterstad Solingen. Na het verlaten van DB4 werd met de gemeente een overeenkomst gesloten betreffende het gratis gebruik van de Agnietenkapel voor lezingen door die Goude. Als tegenprestatie verzorgen leden op zaterdag in het stadhuis rondleidingen en wordt er op het 'plein' voor de trouwzaal een boekentafel ingericht.

Zo zijn er nog talrijke herinneringen. Maar aan alles komt een eind en in het jaar 2000 droeg Houdijk de voorzittershamer over aan Klaas Ids Nauta.

Na zijn pensionering op 65-jarige leeftijd wenkten er nieuwe uitdagingen: in Zoeterwoude is hij lid van de commissie van beheer voor de Meerburgkerk en lid van de Stichting Grote Polder, die tot doel heeft het Groene Hart ook daadwerkelijk groen te houden. Daarnaast behoort tuinieren en het maken van buitenlandse reizen met zijn vrouw Ineke tot de hobbies van deze vitale oud-voorzitter van die Goude.